

Mat- och måltidsplan för Lunds kommun – beslut om antagande

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige besluta

att med upphävande av kommunfullmäktiges beslut 2014-08-28 § 145, avseende antagande av *Kostpolicy för Lunds kommun*, anta upprättat förslag till *Mat- och måltidsplan för Lunds kommun*.

Sammanfattning

Kostpolicy för Lunds kommun är ett kommungemensamt styrdokument för kost, livsmedel och måltider i kommunen. Nu gällande policy är antagen av kommunfullmäktige 2014 och ska revideras under varje mandatperiod.

Kostpolicyn har under revideringsprocessen justerats från en policy till en plan, detta i enlighet med *Program för styrning*, liksom rubricerats om till *Mat- och måltidsplan för Lunds kommun*

Planförslaget, med tillhörande åtgärder, kopplas tydligt samman med Lunds kommuns policy för hållbar utveckling och underliggande program, detta för att säkerställa att ambitionen som finns i programmen får genomslag och att styrkedjan i dylika frågor därmed tydliggörs.

Underlag för beslutet

- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2023-02-28 Mat- och måltidsplan för Lunds kommun – beslut om antagande
- *Mat- och måltidsplan för Lunds kommun* (antagandehandling)
- *Mat- och måltidsplan för Lunds kommun* (remissversion)
- Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2022-08-31 § 290 Mat- och måltidsplan för Lunds kommun – beslut om antagande (återremiss)

2023-02-28

Diarienummer

KS 2018/0416

- Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott beredande 2022-08-22 § 205 Mat- och måltidsplan för Lunds kommun – beslut om antagande
- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2022-08-03 Mat- och måltidsplan för Lunds kommun – beslut om antagande
- Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott beredande 2022-02-14 § 41 Mat- och måltidsplan för Lunds kommun beslut om remiss
- Protokollsutdrag miljönämnden 2022-03-10 § 14 Remiss - Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, inklusive miljöförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2022-02-21
- Protokollsutdrag tekniska nämnden 2022-04-20 § 101 Yttrande över Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, inklusive tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2022-03-28
- Protokollsutdrag socialnämnden 2022-05-11 § 81 Remiss i ärende "Mat- och måltidsplan för Lunds kommun", inklusive socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2022-02-28
- Protokollsutdrag vård- och omsorgsnämnden 2022-05-11 § 50 Remiss i ärende "Mat- och måltidsplan för Lunds kommun", inklusive vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2022-04-06
- SPF Seniorerna Lundakretsens yttrande daterat 2022-04-05
- Lundabygdens RPG:s yttrande
- SPF Stångbys yttrande daterat 2022-03-28
- Protokollsutdrag Habostyrelsen 2022-05-17 § 31 Remiss i ärende "Mat- och måltidsplan för Lunds kommun", inklusive kommunkontorets/Habo gårds tjänsteskrivelse daterad 2022-05-05
- Protokollsutdrag renhållningsstyrelsen 2022-05-17 § 33 Remiss i ärende Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, inklusive renhållningsverkets tjänsteskrivelse daterad 2022-05-02
- Protokollsutdrag valnämnden 2022-05-17 § 30 Remiss i ärende Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, inklusive valkansliets tjänsteskrivelse daterad 2022-05-05
- Protokollsutdrag byggnadsnämnden 2022-05-19 § 72 Remiss: "Mat- och måltidsplan för Lunds kommun", inklusive stadsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse daterad 2022-04-27
- Protokollsutdrag kultur- och fritidsnämnden 2022-05-19 § 50 Yttrande över Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, inklusive kultur- och fritidsnämndens yttrande daterat 2022-04-06

2023-02-28

Diarienummer

KS 2018/0416

- Protokollsutdrag utbildningsnämnden 2022-05-25 § 49 Yttrande över "Mat- och måltidsplan för Lunds kommun", inklusive utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse samt ordförandens förslag till beslut daterade 2022-05-04
- Protokollsutdrag servicenämnden 2022-05-19 § 36 Remiss: Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, inklusive serviceförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2022-05-02
- Protokollsutdrag barn- och skolnämnden 2022-05-31 § 78 Remiss: Mat- och måltidsplan för Lunds kommun, inklusive barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2022-05-12

Ärendet

Bakgrund

Kostpolicy för Lunds kommun är ett kommundemensamt styrdokument för kost, livsmedel och måltider i kommunen. Nu gällande policy är antagen av kommunfullmäktige 2014 och ska revideras under varje mandatperiod.

Förslag till ny mat- och måltidsplan har tagits fram av kommunkontoret i samråd med barn- och skolförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen, serviceförvaltningen, socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen.

Förslaget har remitterats till samtliga styrelser och nämnder och har därefter justerats i delar.

Kommunstyrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 31 augusti 2022, § 290, att återremittera ärendet till kommunkontoret för kompletterande beredning.

Föredragning

Nuvarande kostpolicyn har i revideringen justerats i såväl innehåll som form och gjorts om från en policy till en plan.

Förslag till mat- och måltidsplan med tillhörande åtgärder kopplas tydligt samman med Lunds kommuns policy för hållbar utveckling och underliggande program, detta för att säkerställa att ambitionen som finns i programmen får genomslag och att styrkedjan därmed tydliggörs.

Lunds kommuns mat- och måltidsplan syftar till att tydliggöra hur kommunen arbetar med mat och måltider och tar sin utgångspunkt i Livsmedelsverkets måltidsmodell som ger ett helhetsperspektiv på bra måltider och som består av sex områden. Dessa sex områden är: god, integrerad, trivsamt, miljösmart, näringsriktig och säker. I planen beskrivs betydelsen av dessa områden för Lunds kommun.

2023-02-28

Diarienummer

KS 2018/0416

De i planen formulerade åtgärderna syftar bland annat till att uppnå mål satta inom ramen för programmen inom hållbarhetsområdet. De inom måltidsutredningen identifierade – och av kommunstyrelsen beslutade – utvecklingsåtgärderna ligger som grund för utformningen av ett antal åtgärder i planen.

Yttrande från nämnderna

Mat- och måltidsplanen har varit på remiss till samtliga nämnder och styrelser. Nämnderna uppmanades även att, inom ramen för framtagandet av sina remissvar, inhämta synpunkter på förslaget från sina respektive brukargrupper, detta då nämnderna i kommunen har ett tydligt brukaransvar och därigenom också äger frågan om kvalitet i service gentemot dessa. Se bilaga för fullständiga yttranden från nämnderna.

Nämnderna är till största del positiva till förslaget. Flera av nämnderna framhåller att planen är tydlig och på ett bra sätt tydliggör kommunens arbete med mat och måltider. Det faktum att planen utgår från Livsmedelverkets måltidsmodell lyfts av flera nämnder som positivt.

Några nämnder nämner att planen ej pekar ut en huvudansvarig nämnd för åtgärderna. Grunden till detta är att nämndernas ansvar för åtgärderna skiljer sig åt. Varje nämnd har ett ansvar för åtgärderna utifrån sitt specifika verksamhetsansvar. Samtidigt kräver vissa åtgärder ett kollektivt ansvarstagande och samverkan för att kommunen ska lyckas på helheten.

Servicenämnden ställer sig positiv till planen och lyfter att det är både klokt och nödvändigt att göra om nu gällande kostpolicy till en plan. Servicenämnden påtalar att vikten av samarbete bör lyftas fram, det gemensamma ansvaret är primärt för ökad möjlighet till utveckling och effektiv måltidshantering. Planen har justerats med hänsyn till detta.

Socialnämnden bedömer att mat- och måltidsplanen i huvudsak är bra men önskar att de ska läggas till som ansvariga för ett antal åtgärder.

Vård- och omsorgsnämnden ställer sig positiva till förslaget och lyfter särskilt fram att det är positivt att fler konkreta åtgärder riktas mot vård- och omsorg än i den nu gällande kostpolicy.

Renhållningsstyrelsen ser positivt på aktualiseringen och anser att arbetet inom området tydliggörs och vill framhålla att renhållningsstyrelsen är en resurs som med fördel kan nyttjas av kommunens förvaltningar i arbetet med att minska matavfallet.

2023-02-28

Diarienummer

KS 2018/0416

Några nämnder lyfter ett behov av samordning av utbildning. Detta är ett exempel på frågor som kan diskuteras i de forum för mat- och måltidsfrågor som åtgärd 3.1.1 i planen pekar på.

Barn- och skolnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt utbildningsnämnden lyfter i sina remissvar att de upplever att kommunen har en tungrodd hållbarhetsstyrning. Bland annat lyfter utbildningsnämnden ett önskemål om att hållbarhetsarbetet som helhet i ökad utsträckning integreras i kommunens övergripande styrmodell. Detta är en känd utmaning för Lunds kommun och ett särskilt utvecklingsarbete för att ytterligare integrera hållbarhetsarbetet är påbörjat. Utvecklingsarbetet tar sitt avstamp i *Planeringsdirektiv inför EVP 2023–2025* (beslutat av kommunstyrelsens arbetsutskott) vilket innehåller skrivningar om *fortsatt utveckling av den totala målstyrningen genom att bland annat tydliggöra hur mål från andra, av kommunfullmäktige beslutade styrande dokument (policys, program, planer), relaterar till kommunfullmäktiges beslut om Ekonomi- och verksamhetsplan*. Arbetet med ovanstående är påbörjat och kommer att utvecklas i nära samverkan med övriga förvaltningar och nämnder, allt för att utveckla och förbättra kommunens målstyrning och därigenom säkerställa det politiska genomslaget. Många av de utmaningar som nämnderna lyfter kommer därmed att ses över under de kommande åren.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-12-12--13 (§ 421) i samband med *Ekonomi- och verksamhetsplan för 2023–2025* även att ett av kommunfullmäktiges fyra mål är att utveckla en tillitsbaserad styrning och ledning: "Lund ska inta en nationellt ledande position vad gäller tillitsbaserad styrning. Beslutsfattandet ska ske på rätt nivå och präglas av förankring, evidens och "best practice". Att ta fram en gemensam definition av tillitsbaserad styrning och förändra kommunens styrmodell kommer dock att ta tid och det behövs ett aktuellt styrdokument för mat- och måltider under tiden, flera verksamheter efterfrågar styrdokumentet. Mat- och måltidsplanen har fått en kort giltighetstid. Organisationen kommer att följa och utvärdera effekterna av de föreslagna åtgärderna inför att styrdokumentet ska revideras inför 2026.

Beredning

Mat- och måltidsplanen har tagits fram av kommunkontoret i samråd med barn- och skolförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen, serviceförvaltningen, socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen. Avstämningen har därutöver gjorts med Habogård. Ärendet har varit på remiss till samtliga

2023-02-28

Diarienummer

KS 2018/0416

nämnder och styrelser, som även har stämt av med brukargrupper, och har därefter beretts av kommunkontoret.

Kommunstyrelsen beslutade under sin beredning av ärendet 2022-08-31, § 290, att återremittera planen till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Den 27 februari 2023 fick kommunstyrelsens arbetsutskott information om den kompletterande beredningen av planen, med anledningen av återremissen.

Barnets bästa

Måltider i förskola och skola ger alla barn, oavsett bakgrund, möjlighet till bra matvanor. Genom de måltider som serveras inom verksamheterna kan kunskap spridas om hur det vi äter och dricker påverkar hälsan och miljön. Mat och måltider i kommunens verksamheter kan bidra till matglädje och medverka till en god och jämlik hälsa. God och näringsriktig mat skapar goda förutsättningar för barn att utvecklas, leka och lära.

Mat- och måltidsplanens intention stärks ytterligare i de yttranden som nämnderna inhämtat för att fånga barn och ungas perspektiv. Bland annat lyfts vikten av mättande mellanmål och önskemål om möjlighet att få vara med och påverka utbud och måltidsmiljö.

Se även bilaga avseende remissvar för barn- och ungas perspektiv på mat- och måltidsplanen.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Vesna Casitovski
Kanslichef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Samtliga nämnder och styrelser